

Drs. W. Smit

No. 5.59

VISSERIJ IN CIJFERS 1978

Voorlopig berekende bedrijfsresultaten  
van de zeevisserij

Augustus 1979



SIGN: L26-5.59  
EX. NO: A  
MLV: 7937146

Landbouw-Economisch Instituut

Afdeling Visserij en Bosbouw

75641JR1978

# Inhoud

	Blz.
WOORD VOORAF	5
1. ALGEMEEN OVERZICHT	7
2. KLEINE ZEEVISSERIJ	12
3. GROTE ZEEVISSERIJ	17
4. GARNALENVISSERIJ	22
5. TOTAALRESULTAAT PER TAK VAN VISSERIJ	26
SUMMARY	29

## Lijst van tabellen

1.1 Totaaloverzicht van de vloot van de zeevisserij	9
1.2 Overzicht van de investeringen in de visserij	10
1.3 Aanvoer en opbrengst per tak van visserij	10
1.4 Prijsindexcijfers van in Nederlandse havens aan- gevoerde visprodukten	11
1.5 Prijsindexcijfers van kostenfactoren in de visserij	11
2.1 Overzicht van de vloot van de kleine zeevisserij	14
2.2 Aanvoer en besomming van de kleine zeevisserij	15
2.3 Bedrijfsresultaten per vaartuig van de kleine zee- visserij	16
3.1 Overzicht van de vloot van de grote zeevisserij	19
3.2 Aanvoer en opbrengst van de grote zeevisserij	20
3.3 Bedrijfsresultaten per vaartuig van de grote zee- visserij	21
4.1 Overzicht van de vloot van de garnalenvisserij	23
4.2 Aanvoer en opbrengst van consumptiegarnalen	24
4.3 Bedrijfsresultaten per vaartuig van de garnalen- visserij	25
5.1 Totaalresultaat Nederlandse zeevisserij	28

## Woord vooraf

Met de publikatie van "Visserij in cijfers" wordt beoogd zo spoedig mogelijk na afloop van het kalenderjaar een overzicht te geven van de bedrijfsresultaten van de verschillende takken van zeevisserij in Nederland, namelijk van de:

- a. Kleine zeevisserij - de visserij met kotters door schippers-eigenaren of (kleine) kotterrederijen op plat- en rondvis en ook op haring op nabijgelegen visgronden;
- b. Grote zeevisserij - de visserij met hektrawlers (en nog enkele zijtrawlers) in rederijverband op voornamelijk haring en makreel op verder afgelegen visgronden;
- c. Garnalenvisserij - op visserij met kotters en andere vaartuigtypen door schippers-eigenaren, waarbij de visserij op garnalen hoofdbedrijf is.

Naast de gegevens betreffende opbrengsten/kostenverhoudingen en inkomenskengetallen van een aantal groepen veel voorkomende kotters en trawlers, is wederom een beeld gegeven van de bedrijfstak als geheel.

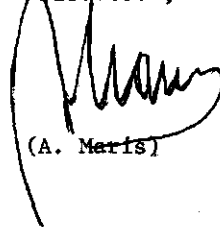
In dit rapport worden naast voorlopige cijfers over 1978, tevens de definitieve cijfers over 1977 en een aantal voorgaande jaren vermeld. Over 1977 zijn in "Visserij in cijfers 1977" (LEI-publikatie no. 5.52) reeds voorlopige cijfers gepubliceerd.

In aansluiting aan internationaal overeengekomen normen is het motorvermogen in dit rapport in kilowatt (kW) uitgedrukt. Hierdoor moesten noodzakelijkerwijs ook de grenzen van de groepsindeling in kW worden uitgedrukt; de indeling in groepen is echter gelijkgebleven aan die in voorgaande jaren. Voor een betere herkenbaarheid van de groepsindeling is overal waar kW's zijn genoemd, ook nog het overeenkomstige aantal pk's vermeld (1 kW = 1,36 pk).

Aan de totstandkoming van het rapport hebben, onder leiding van Drs. W. Smit, verschillende medewerkers van de afdeling Visserij en Bosbouw een bijdrage geleverd. Daarvan moeten afzonderlijk worden vermeld J. de Jager voor wat betreft het cijfermateriaal van de grote zeevisserij, en A. den Dulk met betrekking tot de cijfers van de kleine zeevisserij en de garnalenvisserij.

Ten slotte is een woord van dank op zijn plaats aan de vele reders en schippers-eigenaren die op basis van vrijwilligheid de gegevens beschikbaar hebben gesteld welke voor de samenstelling van dit rapport onontbeerlijk waren.

De Directeur,



(A. Maris)

Den Haag, augustus 1979

## 1. Algemeen overzicht

Evenals in 1977 is de totale Nederlandse zeevisserijvloot die in 1978 in actie kwam, weinig veranderd. De vloot nam per saldo met 3 schepen toe tot 540 eenheden, terwijl het totale motorvermogen ongeveer gelijk bleef. Wel is uiteraard bij een dergelijke stationnaire situatie de leeftijdsopbouw van de vloot enigszins ongunstiger geworden.

Investerings in de zeevissersvloot bleven in 1978 praktisch geheel uit. Afgezien van een enkel nieuw garnalenschip en een aantal nieuwe motoren in kleine zee- en garnalenvisserij, werd uitsluitend geïnvesteerd in de schelpdierencultuur en -visserij, benevens in de IJsselmeervisserij.

De totale bemanning van de zeevissersvloot steeg in geringe mate als gevolg van een wat groter aantal kleine zeevissers. In de garnalenvisserij bleef het aantal opvarenden praktisch gelijk en in de grote zeevisserij was sprake van een teruggang met 2%. De stabilisering, welke in "Visserij in cijfers 1977" werd verwacht, heeft zich aldus inderdaad gemanifesteerd met uitzondering van de grote zeevisserij, waar de moeilijkheden met de haringvisserij een stabilisatie van de rentabiliteit van de gehele vloot in de weg stonden.

De totale aanvoer 1) van de zeevisserij is in 1978 met 15% gestegen, zowel door grotere aanvoeren van de kleine als van de grote zeevisserij. De aanvoer van de garnalenvisserij nam slechts fractioneel toe. Ook werden meer mosselen aangevoerd, maar de aanvoer van de IJsselmeervisserij verminderde daarentegen aanzienlijk. De besomming van de drie takken van zeevisserij te zamen is in 1978 eveneens hoger geworden: een stijging van 8%. Hier was alleen de kleine zeevisserij verantwoordelijk voor de toeneming, want zowel de grote zeevisserij als de garnalenvisserij besomden minder. T.a.v. de overige takken van visserij was er een belangrijke stijging van de mosselbesomming en daarentegen een grote daling van de

---

1) Voor de bepaling van de totale aanvoer en besomming van de Nederlandse visserij en van de afzonderlijke takken van visserij, zijn de volgende correcties en aanvullingen op het statistische materiaal uitgevoerd: waardering van de diepvriesaanvoer op basis van prijzen uit de rederijboekhoudingen; waardering van doorgedraaide vis op basis van vismeelwaarde (dus exclusief toeslagen uit opvangregelingen); taxatie van buiten de afslag verkochte aanvoer; aanvoer van buitenlandse schepen in Nederland niet meegerekend, aanvoer van Nederlandse schepen in buitenlandse havens wel meegerekend; aanvoer van mosselen voor het Mosselfonds niet meegerekend.

IJsselmeerbesomming. De aanvoer van alle takken van zoutwatervisserij, vermeerderd met de IJsselmeervisserij, was 12% hoger en de besomming 9%.

De prijs van de verschillende vissoorten vertoonde in het algemeen een stijgende tendentie. Van de rondvissoorten is de prijsstijging van koolvis het meest in het oog springend, terwijl wijting in prijs daalde. Bij de platvis deden zich gemiddeld geringe tot vrij grote prijsstijgingen voor; de scholprijs liet de grootste stijging zien (19%). De door het CBS vermelde prijsveranderingen van makreel en haring in 1978 zeggen weinig, doordat het aanvoerpakket drastisch is gewijzigd. T.a.v. de schaal- en schelpdieren was de prijsstijging van mosselen en de daling van garnalen opvallend. De geringere aanvoer uit het IJsselmeer tenslotte ging gepaard met lagere prijzen, waardoor de flink lagere besomming verklaard is.

Het prijsniveau van de kostenfactoren in de visserij vertoonde - met uitzondering van gasolie - in het algemeen een geringe stijging.

Tabel 1.1 Totaaloverzicht van de vloot van de zeevisserij (per 31 december)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 1)
<b>Aantal vaartuigen met als hoofdbedrijf:</b>							
kleine zeevisserij 2)	469	472	458	387	344	345	347
grote zeevisserij 3)	72	67	64	44	42	42	41
garnalenvisserij	<u>131</u>	<u>143</u>	<u>156</u>	<u>173</u>	<u>156</u>	<u>150</u>	<u>152</u>
totaal	672	682	678	604	542	537	540
<b>Totaal motorvermogen:</b>							
in 1000 kW:							
kleine zeevisserij	176	215	251	240	219	220	220
grote zeevisserij	56	58	62	50	49	49	48
garnalenvisserij	<u>15</u>	<u>17</u>	<u>19</u>	<u>24</u>	<u>20</u>	<u>19</u>	<u>20</u>
totaal	247	290	332	314	288	288	288
in 1000 pk:							
kleine zeevisserij	239	293	342	327	298	299	299
grote zeevisserij	76	79	84	68	66	66	65
garnalenvisserij	<u>20</u>	<u>23</u>	<u>26</u>	<u>32</u>	<u>27</u>	<u>26</u>	<u>27</u>
totaal	335	395	452	427	391	391	391
<b>Aantal vaartuigen met een casco van:</b>							
0 - 10 jaar oud	346	346	337	302	279	267	234
11 - 20 jaar oud	203	213	224	190	154	161	188
meer dan 20 jaar oud	123	123	117	112	109	109	118
<b>Totaal aantal opvarenden:</b>							
kleine zeevisserij	2253	2360	2358	1982	1712	1734	1766
grote zeevisserij	858	798	796	593	578	581	568
garnalenvisserij	<u>372</u>	<u>346</u>	<u>389</u>	<u>439</u>	<u>385</u>	<u>373</u>	<u>372</u>
totaal	3483	3504	3543	3014	2675	2688	2706

1) Voorlopige cijfers.

2) Inclusief kotters langer dan 27 meter en loggers en trawlers van schippers-eigenaren.

3) Exclusief kotters langer dan 27 meter en loggers en trawlers van schippers-eigenaren.

Bron: Directie van de Visserijen; CBS; Scheepvaartinspectie; LEI.

Tabel 1.2 Overzicht van de investeringen in de visserij 1)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978
<b>Totaal:</b>							
Aantal nieuwe schepen	20	51	60	27	10	6	16
Aantal vervangen motoren	32	36	24	17	40	36	36
Investering in mln. gld.	48,4	135,1	175,0	73,0	18,1	13,5	22,2
<b>Waarvan:</b>							
<b>Kleine zeevisserij</b>							
Aantal nieuwe schepen	16	43	51	19	1	-	-
Aantal vervangen motoren	22	20	19	5	9	10	7
Investering in mln. gld.	39,0	106,5	149,6	46,4	6,7	5,0	3,2
<b>Grote zeevisserij</b>							
Aantal nieuwe schepen	3	6	5	4	-	-	-
Aantal vervangen motoren	-	3	1	-	-	-	-
Investering in mln. gld.	8,4	26,1	24,1	21,9	-	-	-

- 1) Incl. verlengingen en tweedehands van buiten de visserij gekochte schepen; excl. elektronische apparatuur.  
Peildatum: tijdstip van in de vaart brengen.

Bron: LEI.

Tabel 1.3 Aanvoer en opbrengst per tak van visserij 1)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 2)
<b>Aanvoer (mln. kg):</b>							
Kleine zeevisserij 3)	111,8	107,7	113,4	112,5	106,8	110,0	125,9
Grote zeevisserij 4)	79,9	85,2	72,9	83,7	71,4	69,0	81,0
Garnalenvisserij 5)	4,2	5,6	6,9	7,0	6,7	4,1	4,3
Totaal zeevisserij	195,9	198,5	193,2	203,2	184,9	183,1	211,2
Mosselcultuur	101,1	98,3	85,8	97,5	63,7	95,1	103,0
Oestercultuur	1,0	1,0	1,2	1,4	1,3	1,2	1,1
IJsselmeervisserij	2,5	2,9	3,3	4,3	3,1	3,2	1,8
Diversen	1,0	1,0	1,9	0,8	0,4	0,2	0,0
Totaal	301,5	301,7	285,4	307,2	253,4	282,8	317,1
<b>Opbrengst (mln. gld.):</b>							
Kleine zeevisserij 3)	217,0	268,0	267,6	281,6	304,8	305,3	354,3
Grote zeevisserij 4)	82,7	95,7	93,9	98,9	97,4	97,3	85,6
Garnalenvisserij 5)	16,1	17,8	20,1	25,5	16,2	21,1	18,9
Totaal zeevisserij	315,8	381,5	381,6	406,0	418,4	423,7	458,8
Mosselcultuur	15,1	17,7	20,0	28,5	29,2	24,9	37,1
Oestercultuur	7,7	8,5	10,3	13,0	15,5	15,6	15,5
IJsselmeervisserij	8,3	8,4	8,5	13,8	14,3	16,4	11,9
Diversen	0,4	1,4	1,2	1,2	1,0	0,2	0,1
Totaal	347,3	417,5	421,6	462,5	478,4	480,8	523,4

- 1) Incl. aanvoer in België, Groot-Brittannië, West-Duitsland en Denemarken.  
2) Voorlopige cijfers.  
3) Incl. kotters meer dan 27 m. en loggers en trawlers van schippers-eigenaren.  
4) Excl. kotters meer dan 27 m. en loggers en trawlers van schippers-eigenaren.  
5) Incl. drogerijgarnalen en bijvis.

Bron: CBS, LEI.

Tabel 1.4 Prijsindexcijfers van visserijproducten (aanvoerprijzen, 1970=100, gewogen)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978
RONDVIS	117	173	198	171	202	201	199
waarvan: Kabeljauw	113	177	214	179	207	195	196
Schelvis	138	183	201	179	227	256	251
Koolvis	131	202	240	211	251	264	322
Wijting	123	153	152	148	185	208	184
PLATVIS	118	152	146	157	185	181	197
waarvan: Tong	110	138	124	138	179	171	177
Schol	137	191	201	208	206	205	244
Tarbot	130	136	142	156	167	172	187
Schar	116	140	148	136	179	164	182
Makreel	109	111	116	160	109	179	140
Verse haring	96	117	121	153	134	130	261
Gezouten haring	105	113	143	129	155	313	336
ZEEVIS EN HARING	114	145	150	153	183	191	191
SCHAAL/SCHELPDIEREN	89	94	105	128	156	140	150
waarvan: Garnalen (voor cons.)	173	143	135	173	135	245	171
Mosselen (voor cons.)	56	67	85	107	170	96	133
Oesters	105	108	111	122	155	175	180
TOTAAL ZEEVISSERIJ	111	137	143	149	179	182	181
IJSSELMEERVISSERIJ	103	104	134	126	157	188	180
waarvan: Aal en paling	116	123	143	152	168	243	214
Snoekbaars	83	72	86	96	116	126	119
TOTAAL VISSERIJ	110	136	143	148	178	182	181

Bron: CBS.

Tabel 1.5 Prijsindexcijfers van kostenfactoren in de visserij 1)  
(1970 = 100; jaargemiddelde; bron: LEI)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 2)
Gasolie (zeevisserij) 3)	108	186	297	292	320	324	313
Gasolie (kustvisserij) 4)	105	155	226	223	241	244	237
Smeerolie	111	112	131	142	145	149	150
IJs	137	167	176	179	194	202	221
Zout	108	114	128	148	159	167	183
Nylongaren	101	106	144	138	136	136	136
Nylonnetwerk	104	114	149	145	142	142	142
Complete netten (nylon):							
haringtrawl	105	109	129	127	133	144	160
boomkor	105	103	130	124	129	138	145
Nylon touwwerk	102	107	139	131	128	128	128
Staaldraad	122	142	203	232	221	218	218
Voeding 5)	111	120	129	139	153	161	162
Bouwkosten schepen 6)	122	141	165	183	196	206	213

1) Na aftrek van BTW.

2) Voorlopige cijfers.

3) Excl. bijzonder invoerrecht op minerale oliën.

4) Incl. bijzonder invoerrecht op minerale oliën.

5) Bron: CBS.

6) Bron: Ministerie van Verkeer en Waterstaat afd. Vaartuigen; na 1973: LEI.



## 2. Kleine zeevisserij

De vloot van de kleine zeevisserij is in de loop van 1978 praktisch niet veranderd. Het totaal aantal kotters is gestegen van 345 tot 347, het totale motorvermogen is echter gelijk gebleven. Voor de kleine zeevisserij daalde het aandeel van de schepen met een ouderdom tot tien jaar van 68% per eind 1976, via 66% per eind 1977 tot 59% aan het eind van 1978. Overigens moet worden vastgesteld dat de Nederlandse kottervloot nog tot de modernste in Europa behoort.

Hoewel in 1978 de vloot weinig verandering onderging, heeft er zich wel een verschuiving voorgedaan in de mate waarin de schepen op de visserij zijn ingezet. Volgens voorlopige cijfers was het totale olieverbruik in 1978 ongeveer 4% lager dan in het voorgaande jaar.

De totale aanvoer van de kleine zeevisserij is daartegenover toegenomen en wel met 15%, vooral als gevolg van grotere rondvisvangsten. Deze aanvoerstijging ging gepaard met in het algemeen vrij geringe prijsveranderingen, waarbij echter wel een stijging van enige betekenis van de scholprijzen vermeldenswaard is. Een en ander leidde tot een toeneming van de totale besomming van de kleine zeevisserij met 16% tot ruim 353 miljoen gulden.

Als gevolg hiervan is - bij een gelijkgebleven vlootomvang - ook de gemiddelde besomming per schip toegenomen en wel in alle groepen, zij het dat de stijging niet in alle groepen even groot was. Als gevolg van deze besommingsstijging waren ook de inkomens van de opvarenden hoger dan in 1977.

Deze gunstige gang van zaken weerspiegelde zich ook in de ontwikkeling van het netto-resultaat: voor het eerst sinds 1972 werd in alle groepen van de maatschapsvisserij - zowel in het zuiden als in het noorden - een netto-overschot gerealiseerd. In het noorden, waar het grootste deel van de maatschapsvloot zijn thuishaven heeft, is het opvallend dat al enkele jaren het resultaat van de grootste kotters (1101-1470 kW ofwel 1501-2000 pk) duidelijk geringer is dan dat van enigszins kleinere kotters. Ook binnen de groep kotters van 811-1100 kW (1101-1500 pk) boekten de kleinere kotters gemiddeld betere resultaten dan de grotere. Globaal kan worden vastgesteld dat in de laatste jaren de schepen met een motorvermogen van 811-960 kW (1101-1300 pk) betere resultaten boekten dan de kotters met een hoger motorvermogen. In de Zuid waren deze verschillen niet zo regelmatig verdeeld, de omvang van deze zuidvloot is echter veel kleiner (in totaal ongeveer een derde van de noordvloot) zodat de cijfers relatief meer beïnvloed kunnen zijn door min of meer incidentele oorzaken.

Ook wat de vloot met bemanning op arbeidsovereenkomst betreft heeft zich in alle groepen een verbetering van de gemiddelde be-

somming, het inkomen per matroos en het netto-resultaat voorge-  
daan, maar de beide groepen grootste kotters bleven nog een tekort  
aanwijzen. Het betere resultaat van de kleinere kotters kan voor  
het grootste deel worden toegeschreven aan de gunstige gang van  
zaken in de visserij op rondvis. Met de grotere schepen wordt in  
hoofdzaak op platvis gevist.

Tabel 2.1 Overzicht van de vloot van de kleine zeevisserij (per 31 december)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 1)
<b>Aantal vaartuigen waarvoor de kleine zeevisserij hoofdbedrijf was:</b>							
Maatschap Noord	295	302	299	253	223	229	230
Maatschap Zuid	115	114	108	92	79	75	77
Arbeidsovereenkomst	59	56	51	42	42	41	40
<b>Totaal</b>	<b>469</b>	<b>472</b>	<b>458</b>	<b>387</b>	<b>344</b>	<b>345</b>	<b>347</b>
<b>Gemiddeld motorvermogen:</b>							
in kW	375	457	549	622	638	637	633
in pk	510	621	747	846	867	866	861
<b>Aantal vaartuigen met een motor van:</b>							
kW	pk						
1- 150	1- 200	22	12	6	3	8	7
151- 220	201- 300	81	55	35	18	19	22
221- 300	301- 400	74	63	40	17	12	13
301- 440	401- 600	154	141	128	96	70	69
441- 590	601- 800	94	98	92	84	71	68
591- 810	801-1100	40	61	67	66	64	65
811-1100	1101-1500	4	42	83	88	85	86
1101-1470	1501-2000	-	-	7	15	15	15
<b>Aantal vaartuigen met een ouderdom van:</b>							
0 - 10 jaar		284	289	283	257	235	229
11 - 20 jaar		145	147	148	115	92	96
meer dan 20 jaar		40	36	27	15	17	20

1) Voorlopige cijfers.

Bron: Directie van de Visserijen; CBS; Scheepvaartinspectie; LEI.

Tabel 2.2 Aanvoer en besomming van de kleine zeevisserij

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 1)
<b>Aanvoer (mln. kg):</b>							
Tong	15,0	14,0	13,6	13,8	.	.	.
Schol	43,1	49,9	46,9	45,4	.	.	.
Overige platvis	6,0	7,4	9,3	9,5	.	.	.
Rondvis enz.	36,1	25,6	31,4	31,0	.	.	.
Verse haring	7,9	8,3	7,7	4,2	.	.	.
Gezouten haring	1,7	1,4	2,1	7,1	.	.	.
Makreel	2,0	1,1	2,4	1,5	.	.	.
<b>Totaal</b>	<b>111,8</b>	<b>107,7</b>	<b>113,4</b>	<b>112,5</b>	<b>106,8</b>	<b>110,0</b>	<b>125,6</b>
<b>Besomming (mln. gld.):</b>							
Tong	109,5	127,2	111,8	125,8	.	.	.
Schol	45,8	74,0	73,7	71,1	.	.	.
Overige platvis	16,2	19,6	23,1	28,3	.	.	.
Rondvis enz.	37,6	38,9	49,4	41,6	.	.	.
Verse haring	4,7	5,7	4,6	3,6	.	.	.
Gezouten haring	2,3	2,0	3,7	10,3	.	.	.
Makreel	0,9	0,6	1,3	0,9	.	.	.
<b>Totaal</b>	<b>217,0</b>	<b>268,0</b>	<b>267,6</b>	<b>281,6</b>	<b>304,8</b>	<b>305,3</b>	<b>353,1</b>

1) Voorlopige cijfers.

Bron: CBS; Directie van de Visserijen; LEI.

Tabel 2.3 Gemiddelde bedrijfsresultaten per vaartuig van de kleine zeevisserij  
(1000 gld.)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 1)
<b>Maatschap Zuid</b>							
301- 440 kW Bruto-besomming	458,1	573,4	468,9	460,0	509,5	597,2	725,1
401- 600 pk Netto-resultaat	42,7	60,5	-12,0	-13,5	-10,2	44,5	118,2
Deel volw. opv.	34,9	43,7	32,4	36,0	42,7	50,8	62,2
441- 590 kW Bruto-besomming	680,1	775,6	658,3	654,5	708,6	726,4	861,6
601- 800 pk Netto-resultaat	48,1	40,4	-51,6	-32,0	-3,7	3,3	91,7
Deel volw. opv.	47,7	53,8	41,3	44,2	54,1	55,8	64,4
591- 810 kW Bruto-besomming	881,9	1103,3	936,9	914,1	1028,9	1035,6	1182,2
801-1100 pk Netto-resultaat	89,7	57,6	-91,8	-30,9	1,6	36,6	140,4
Deel volw. opv.	59,0	70,6	52,3	54,8	64,7	63,4	75,6
811-1100 kW Bruto-besomming	.	.	.	1010,3	1168,2	1232,9	1351,4
1101-1500 pk Netto-resultaat	.	.	.	-162,5	-126,4	-78,6	21,4
Deel volw. opv.	.	.	.	56,9	66,4	72,1	82,4
1101-1470 kW Bruto-besomming	.	.	.	1360,7	1678,3	1764,9	1936,6
1501-2000 pk Netto-resultaat	.	.	.	-233,8	-84,3	-8,9	181,1
Deel volw. opv.	.	.	.	62,4	80,1	82,6	89,2
<b>Maatschap Noord</b>							
151- 220 kW Bruto-besomming	301,0	289,8	278,0	304,5	315,5	338,9	353,8
201- 300 pk Netto-resultaat	30,3	14,7	-11,8	-15,0	-2,6	20,9	41,6
Deel volw. opv.	30,7	30,6	26,9	32,9	36,9	42,0	42,3
221- 300 kW Bruto-besomming	332,1	341,6	335,4	.	414,8	479,9	529,6
301- 400 pk Netto-resultaat	23,9	-1,9	-22,1	.	31,2	46,6	77,2
Deel volw. opv.	32,5	33,0	29,3	.	38,9	48,5	53,4
301- 440 kW Bruto-besomming	613,0	651,2	483,2	541,3	548,9	569,8	705,3
401- 600 pk Netto-resultaat	55,5	41,6	-71,5	-14,2	-7,3	10,6	81,7
Deel volw. opv.	48,4	50,3	33,5	40,7	44,0	45,5	57,5
441- 590 kW Bruto-besomming	827,7	767,6	596,8	588,7	638,5	777,8	861,8
601- 800 pk Netto-resultaat	107,4	16,4	-120,5	-76,5	-59,9	-0,4	69,7
Deel volw. opv.	58,5	52,0	36,1	37,2	44,2	55,3	63,5
591- 810 kW Bruto-besomming	1083,6	1037,5	900,8	834,1	951,3	1050,0	1183,7
801-1100 pk Netto-resultaat	188,4	61,5	-103,9	-75,7	-40,2	28,2	105,5
Deel volw. opv.	70,4	66,0	46,7	45,8	54,1	58,3	71,2
811-1100 kW Bruto-besomming	.	1464,0	1230,5	1178,1	1259,0	1360,1	1617,5
1101-1500 pk Netto-resultaat	.	168,2	-74,7	-53,6	-44,3	12,6	181,3
Deel volw. opv.	.	79,8	60,9	60,6	66,9	71,4	90,7
1101-1470 kW Bruto-besomming	.	.	.	1238,0	1403,4	1436,7	1637,2
1501-2000 pk Netto-resultaat	.	.	.	-134,1	-117,5	-95,5	87,3
Deel volw. opv.	.	.	.	58,1	68,3	65,4	83,4
<b>Arbeidsovereenkomst</b>							
301- 440 kW Bruto-besomming	663,2	679,3	575,5	495,1	693,1	724,4	839,1
401- 600 pk Netto-resultaat	74,8	24,5	-64,8	-105,1	-23,7	15,4	101,6
Deel matroos	28,3	30,0	27,8	27,3	36,5	37,0	43,0
441- 590 kW Bruto-besomming	.	.	639,9	637,2	769,3	784,7	917,2
601- 800 pk Netto-resultaat	.	.	-136,1	-115,5	-36,4	-27,8	63,5
Deel matroos	.	.	29,6	30,6	35,4	36,9	42,0
591- 810 kW Bruto-besomming	.	.	.	843,9	966,3	969,1	979,1
801-1100 pk Netto-resultaat	.	.	.	-79,2	-96,7	-116,9	-77,1
Deel matroos	.	.	.	35,6	38,9	42,6	43,5
811-1100 kW Bruto-besomming	.	.	.	1258,2	1398,5	1371,6	1443,3
1101-1500 pk Netto-resultaat	.	.	.	-109,4	-103,3	-138,9	-34,8
Deel matroos	.	.	.	50,2	52,9	50,9	53,7

1) Voorlopige cijfers.

### 3. Grote zeevisserij

De vlootomvang van de grote zeevisserij is in 1978 eveneens weinig veranderd. Per saldo is de visserij slechts met één trawler minder uitgeoefend. De inzet van de vloot is echter, gezien een in totaal ongeveer 14% lager oliegebruik, in 1978 aanzienlijk kleiner geweest. Vooral de kleinere trawlers hebben lange perioden stilgelegen.

De mutaties in de aanvoer van de grote zeevisserij zijn vrij aanzienlijk geweest. De in 1977 toch al geringe haringaanvoer is in 1978 door een verdere verscherping van vangstbeperkingen tot 8 miljoen kg gedaald. Door een aanzienlijk hogere makreelaanvoer en ook door grotere aanvoeren van andere vissoorten als horsmakreel en blauwe wijting, was de totale aanvoer met 81 miljoen kg nog 17% hoger dan in 1977. Door de verschuiving van hoogwaardige haring naar relatief goedkope vissoorten, is de gemiddelde prijs van de aanvoer aanzienlijk teruggelopen. Dit leidde tot een daling van de totale besomming met 12% tot ruim 85 miljoen gulden 1).

Het is duidelijk, dat de bedrijfsresultaten van de trawlers in grote mate worden beïnvloed door vangstverschuivingen, stilliggen, e.d. Voor de kleinere vrieshektrawlers (870-970 kW of 1180-1320 pk) heeft een en ander een bijzonder grote achteruitgang van de resultaten tot gevolg gehad. De besomming is met ruim een kwart teruggelopen en daarbij zijn ook de inkomens van de opvarenden verminderd. Ondanks een zekere kostendaling door stilliggen, is het netto-resultaat ook aanzienlijk teruggelopen. Aangenomen kan worden, dat ook de andere kleinere trawlers zonder diepvriesinstallatie (zijtrawlers en hektrawlers) aanzienlijke verliezen hebben geleden; gegevens daarover kunnen echter niet worden gepubliceerd.

---

1) De berekening van de visserijbesomming berust bij de rederijen van de grote zeevisserij - meestal geïntegreerde bedrijven met een handels- en/of verwerkingsafdeling - op interne verrekenprijzen voor de niet op afslagen verkochte (meestal diepgevroren) vis. Op de aldus berekende besommingen wordt ook het te betalen deelloon voor de bemanning gebaseerd. In hoeverre deze verrekenprijzen - rekening houdend met exportsubsidies - aan de handels- en verwerkingsafdelingen ruimte bieden voor een positief resultaat wordt door een aantal rederiers betwijfeld. Nader onderzoek zal moeten uitmaken in hoeverre er aanleiding bestaat om veranderingen aan te brengen in de tot nu toe gevolgde gedragslijn, waarbij de besommingen worden bepaald aan de hand van de gegevens waarop de deelberekening plaats heeft.

De belangrijkste oorzaken van deze verslechtering van het resultaat waren het wegvallen van de Noordzeeharing en de geringe mogelijkheden van deze trawlers voor alternatieve visserijen, met name buiten de Noordzee.

De groep grote vrieshektrawlers, die ten volle kon worden ingezet op de visserij op makreel, horismakreel en blauwe wijting, kon een positief resultaat boeken. Opgemerkt moet worden dat toch weer het haringseizoen, hoe kort ook, in sterke mate tot het netto-overschot bijdroeg. Dit doet dan ook voor deze groep trawlers het ergste vrezen voor het lopende jaar, indien de vangstverboden op haring gehandhaafd blijven.

Tabel 3.1 Overzicht van de vloot van de grote zeevisserij (per 31 december)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978
Zijtrawlers zonder diepvriesinstallatie	45	36	28	8	6	6	6
Hektrawlers zonder diepvriesinstallatie	10	8	8	7	7	7	7
Hektrawlers met diepvriesinstallatie	17	23	28	29	29	29	28
<b>Totaal</b>	<b>72</b>	<b>67</b>	<b>64</b>	<b>44</b>	<b>42</b>	<b>42</b>	<b>41</b>
<b>Gemiddeld motorvermogen:</b>							
in kW	780	864	964	1135	1154	1162	1168
in pk	1061	1175	1311	1543	1569	1580	1589
<b>Aantal vaartuigen met een motor van:</b>							
kW	pk						
300- 370	400- 500	2	2	1	-	-	-
440- 590	600- 800	12	9	5	-	-	-
591- 740	801-1000	31	23	18	10	8	7
741- 880	1001-1200	14	15	16	11	11	11
881-1030	1201-1400	7	6	7	4	4	5
1031-1250	1401-1700	2	3	3	1	1	1
1470-1700	2000-2300	4	9	13	17	17	17
1701-2200	2301-3000	-	-	1	1	1	1
<b>Aantal vaartuigen met een ouderdom van:</b>							
0 - 10 jaar		40	39	38	31	29	24
11 - 20 jaar		31	28	26	13	13	18
meer dan 20 jaar		1	-	-	-	-	1

Bron: Scheepvaartinspectie; LEI.



Tabel 3.2 Aanvoer en opbrengst van de grote zeevisserij

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 1)
<b>Aanvoer (mln. kg):</b>							
Haring : gezouten	22,0	26,7	20,4	21,8	17,4	6,7	1,1
diepgevroren	9,1	18,4	16,0	24,9	25,8	9,9	6,9
vers	7,2	8,8	4,4	3,0	0,2	-	-
Totaal haring	38,3	53,9	40,8	49,7	43,4	16,6	8,0
Makreel: gezouten	2,0	0,8	1,8	1,5	0,8	0,5	-
diepgevroren	2,0	3,4	4,3	10,5	13,4	35,9	53,5
vers	4,0	4,6	1,8	1,9	1,1	0,6	0,1
Totaal makreel	8,0	8,8	7,9	13,9	15,3	37,0	53,6
Vis : vers	31,9	18,5	19,8	14,4	8,9	9,2	6,7
diepgevroren	1,7	4,0	4,4	5,7	3,8	6,2	12,7
Totaal vis	33,6	22,5	24,2	20,1	12,7	15,4	19,4
Totaal	79,9	85,2	72,9	83,7	71,4	69,0	81,0
<b>Opbrengst (mln. gld.):</b>							
Haring : gezouten	28,6	34,6	33,1	32,1	28,6	20,4	4,3
diepgevroren	10,7	21,8	22,2	37,1	47,3	32,4	22,1
vers	4,4	6,5	3,0	2,4	0,2	-	-
Totaal haring	43,7	62,9	58,3	71,6	76,1	52,8	26,4
Makreel: gezouten	1,6	0,6	1,7	1,3	0,7	0,4	-
diepgevroren	1,2	2,0	2,5	5,1	6,9	26,3	39,5
vers	2,0	1,9	0,8	0,6	0,3	0,2	0,1
Totaal makreel	4,8	4,5	5,0	7,0	7,9	26,9	39,6
Vis : vers	33,5	26,7	28,4	16,9	11,0	13,0	10,6
diepgevroren	0,7	1,6	2,2	3,4	2,4	4,6	9,0
Totaal vis	34,2	28,3	30,6	20,3	13,4	17,6	19,6
Totaal	82,7	95,7	93,9	98,9	97,4	97,3	85,6

1) Voorlopige cijfers.

Bron: CBS, LEI.

Tabel 3.3 Gemiddelde bedrijfsresultaten per vaartuig van de grote zeevisserij  
(1000 gld.)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 1)
<b>Vrieshektrawlers:</b>							
870- 970 kW							
1180-1320 pk							
Bruto-besomming	1586,8	1782,5	1874,7	1614,7	2101,3	2175,7	1591,7
Netto-resultaat	47,4	1,0	-80,1	-280,6	-149,0	-1,2	-228,2
Inkomen matroos	31,5	34,6	37,0	36,8	43,2	47,6	36,0
1470-1700 kW							
2000-2300 pk							
Bruto-besomming	.	2965,1	2945,2	2775,6	3179,9	3488,4	3611,3
Netto-resultaat	.	231,0	-8,8	-171,0	-124,8	183,7	254,5
Inkomen matroos	.	47,6	48,0	49,4	55,6	59,8	58,5

1) Voorlopige cijfers.

## 4. Garnalenvisserij

Ook in de garnalenvisserij is de vloot praktisch gelijkgebleven, zodat van een verdere veroudering sprake was. Vergeleken met de kleine en grote zeevisserij is de leeftijdsopbouw van de garnalenvloot overigens relatief ongunstig. Het aandeel van de schepen met een ouderdom tot tien jaar is in de garnalenvisserij thans gedaald tot 7%, terwijl de schepen ouder dan 20 jaar ongeveer 60% van de vloot uitmaken. Een vernieuwing van de vloot, waarbij uitdrukkelijk ook aandacht moet worden besteed aan rationalisatie van de werkzaamheden aan boord, produktiviteitsverbetering en kwaliteitszorg, moet dan ook ernstig worden overwogen. Gezien de zeer grote wisselvalligheid van aanvoeren en prijzen moeten de schepen, in geval van een ongunstige ontwikkeling, kunnen terugvallen op de visserij op platvis en rondvis. Met het oog op de nogal beperkte omvang van de garnalenvloot, zowel wat betreft het aantal als de grootte van de schepen (maximaal 300 pk), zal een dergelijke tijdelijke omschakeling nauwelijks invloed hebben op de mogelijkheden van de kleine zeevisserij.

Hoe groot de wisselvalligheid in de garnalensector in de laatste jaren is geweest blijkt onder meer uit het feit dat de aanvoer van consumptiegarnalen in 1978 39% kleiner was dan in 1975; de nominale opbrengst was 29% lager, maar de reële teruggang - rekening houdend met de waardedaling van de gulden - bedroeg meer dan 40%.

Ondanks dat de aanvoer in 1978 groter was dan in 1977, was de besomming lager door meer dan evenredige prijsdalingen. De oorzaak hiervan moet worden gezocht in de in 1978 zeer onregelmatige verdeling van de aanvoer over het jaar. De achterstand in de besomming, in de eerste helft van het jaar ontstaan door zeer geringe aanvoeren, kon in de tweede helft met ruime aanvoeren niet meer worden goedge maakt als gevolg van de relatief lage prijzen, vooral veroorzaakt door de grote aanvoeren in West-Duitsland. Bij het bepalen van het bedrijfsbeleid zal men een compromis moeten vinden tussen maximalisering van de vangst en een zo hoog mogelijke prijs. Maximalisering van de vangst betekent, naar de inzichten van de biologen, beperking van de vangst in de eerste helft van het jaar, waardoor in de tweede helft de vangsten normaliter overvloedig kunnen zijn. Een meer over het jaar gespreide vangst ter verhoging van de opbrengstprijs, vereist echter relatief meer visserij-inspanning in de eerste helft en leidt tot een daling van de totale vangst. Hier is een geïntegreerd biologisch-economisch onderzoek van grote waarde.

Dat in 1978 de bedrijfsresultaten per vaartuig in de meeste groepen niet ongunstig uitvielen, is dan ook niet aan de garnalenvisserij te danken, maar veel meer aan de visserij op plat- en rondvis. Slechts de kleinere kotters uit Friesland/Groningen, welke in het algemeen niet geschikt zijn voor andere visserijen, hebben gemiddeld een minder gunstig resultaat geboekt.

Tabel 4.1 Overzicht van de vloot van de garnalenvisserij (per 31 december)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 1)		
Aantal vaartuigen waarvoor de garnalenvisserij hoofdbedrijf was:									
Noord	103	111	119	135	120	109	111		
Zuid	28	32	37	38	36	41	41		
Totaal	131	143	156	173	156	150	152		
Gemiddeld motorvermogen:									
in kW	114	117	124	135	129	129	132		
in pk	155	159	169	184	176	176	179		
Aantal vaartuigen met een motor van:									
kW		pk							
1 - 58		1 - 79	9	9	8	7	9	8	
59 - 110		80 - 150	69	72	70	70	64	55	54
meer dan 110		meer dan 150	53	62	78	96	85	86	90
Aantal vaartuigen met een ouderdom van:									
0 - 10 jaar	22	18	16	14	15	14	10		
11 - 20 jaar	27	38	50	62	49	47	51		
meer dan 20 jaar	82	87	90	97	92	89	91		

1) Voorlopige cijfers.

Bron: Directie van de Visserijen; CBS; Scheepvaartinspectie; LEI.

Tabel 4.2 Aanvoer en opbrengst van consumptiegarnalen 1)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978
<b>Zoute garnalen:</b>							
Aanvoer (ton)	2109	2338	3025	2834	3766	1790	1492
Af: doordraai (ton)	2	9	21	69	709	0	4
Verkocht (ton)	2107	2329	3004	2765	3057	1790	1488
Gemidd. prijs (ct.kg)	442	384	340	445	322	619	573
Opbrengst (1000 gld.)	9307	8950	10204	12308	9836	11073	8530
<b>Flauwe garnalen:</b>							
Aanvoer (ton)	1790	2823	3179	3568	2745	1717	2419
Af: doordraai (ton)	4	50	87	230	842	1	6
Verkocht (ton)	1786	2773	3092	3338	1903	1716	2413
Gemidd. prijs (ct.kg)	359	290	292	370	304	525	373
Opbrengst (1000 gld.)	6417	8039	9021	12352	5778	9013	9007
<b>Totaal:</b>							
Aanvoer (ton)	3899	5161	6204	6402	6511	3507	3911
Af: doordraai (ton)	6	59	108	299	1551	1	10
Verkocht (ton)	3893	5102	6096	6103	4960	3506	3901
Gemidd. prijs (ct.kg)	404	333	315	404	315	573	450
Opbrengst (1000 gld.)	15724	16989	19224	24660	15614	20086	17537

1) Inclusief rode steurgarnalen.

Bron: Produktschap voor Vis en Visprodukten.

Tabel 4.3 Bedrijfsresultaten per vaartuig van de garnalenvisserij (1000 gld.)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 1)
<b>Zuid (Breskens)</b>							
Bruto-besomming	136,1	168,4	150,0	165,4	141,3	247,2	222,5
Netto-overschot	+0,1	+1,9	-11,6	-18,5	-26,6	+9,0	+1,2
Deel volw. opvarende	17,5	20,9	17,6	20,7	19,3	31,6	28,7
<b>Zuid (Arnemuiden)</b>							
Bruto-besomming	146,8	223,6	200,6	237,8	197,0	326,8	324,5
Netto-overschot	+14,4	+33,3	+4,4	-13,8	-23,5	+28,2	+22,1
Deel volw. opvarende	16,7	25,9	22,6	26,2	25,4	38,8	38,8
<b>Zuid (Goedereede)</b>							
Bruto-besomming	-	-	-	-	182,8	306,6	305,5
Netto-overschot	-	-	-	-	-36,6	+8,4	+8,0
Deel volw. opvarende	-	-	-	-	27,0	41,4	38,7
<b>Noord (Wieringen)</b>							
<b>Grote kotters</b>							
Bruto-besomming	215,0	236,1	244,1	275,1	274,8	297,5	384,9
Netto-overschot	+2,8	+19,7	-0,6	+4,8	+2,6	+8,4	+52,4
Deel volw. opvarende	28,0	38,5	32,9	38,0	38,8	39,3	50,3
<b>Noord (Wieringen)</b>							
<b>Kleine kotters</b>							
Bruto-besomming	124,5	157,5	140,7	160,8	117,5	206,7	228,2
Netto-overschot	+3,3	+23,1	+1,8	+8,6	+2,1	+26,6	+32,2
Deel volw. opvarende	26,0	31,8	26,7	33,4	30,0	40,5	46,8
<b>Noord (Friesland-Gron.)</b>							
<b>Grote kotters</b>							
Bruto-besomming	173,7	164,9	163,1	193,4	162,1	179,5	219,7
Netto-overschot	+16,6	+8,6	-3,0	-13,6	-20,9	-18,8	+7,1
Deel volw. opvarende	21,9	20,2	19,5	24,1	24,1	25,2	30,0
<b>Noord (Friesland-Gron.)</b>							
<b>Kleine kotters</b>							
Bruto-besomming	96,9	82,0	75,2	119,3	53,1	111,2	108,0
Netto-overschot	+9,6	+3,2	-8,2	-3,3	-17,1	-2,7	-8,1
Deel volw. opvarende	16,6	14,5	14,4	22,5	13,8	21,2	20,4
<b>Gemiddeld Nederland 2)</b>							
Bruto-besomming	141,1	147,3	143,7	179,6	139,7	211,4	223,2
Netto-overschot	+8,1	+9,5	-5,3	+2,1	-13,9	+4,9	+12,3
Deel volw. opvarende	20,5	22,4	19,5	27,2	23,1	30,7	32,9

1) Voorlopige cijfers.

2) Alleen vaartuigen welke (nagenoeg) volledig in de vaart waren.

## 5. Totaalresultaat per tak van visserij

Evenals in voorgaande jaren is ook over 1978 - via aggregatie - het totaalresultaat van de drie takken van zeevisserij: kleine zeevisserij, grote zeevisserij en garnalenvisserij becijferd (tabel 5.1). Deze cijfers geven in een oogopslag een samenvattend beeld van de betreffende bedrijfstak, doch hierbij dient men zich wel bewust te zijn van de beperkte betekenis daarvan. In deze totaalcijfers komt de spreiding van de resultaten nl. niet tot uitdrukking. De ervaring leert dat in de visserij deze spreiding groot kan zijn, niet alleen als gevolg van verschillen in technische hoedanigheid van de schepen - motorvermogen, inhoud casco, ouderdom en aanwezigheid van dekwerktuigen en elektronische apparatuur - maar ook door verschillen in bekwaamheid van schipper en bemanning.

In de kleine zeevisserij nam in 1978 - bij een ongeveer gelijkgebleven vloot en bemanning - de besomming met rond 50 miljoen gulden toe. Daar de kosten slechts in geringe mate stegen, kon ook de toegevoegde waarde aanzienlijk toenemen. In deze toegevoegde waarde is een rentebedrag begrepen, dat lager was dan in 1977 als gevolg van een lagere rentevoet en gedaalde boekwaarden van de schepen. Voor de bemanning resteerde aldus een ruim 20% hoger bedrag voor deel en sociale lasten, terwijl het netto-resultaat belangrijk verbeterde met ruim 31 miljoen gulden. Hoewel een dergelijke ontwikkeling voor de bedrijfstak verheugend is, was het netto-overschot in 1978 nog niet voldoende om de verliezen in de jaren 1975 tot en met 1977 te dekken, om maar niet te spreken van het verlies in 1974. Als bovendien rekening wordt gehouden met de waardedaling van het geld, dan staat het netto-overschot in geen enkele verhouding tot de eerder geleden tekorten. Het is dan ook van belang om een indruk te hebben van de ontwikkelingen in de nabije en wat verwijderde toekomst. De oliecosten zijn thans reeds gestegen en een verdere stijging is onvermijdelijk. Waarschijnlijk zullen ook de kosten van vistuig, waarvan de grondstoffen eveneens afkomstig zijn uit olieproducten, stijgen. Een stijging van de brandstofprijzen met 50% ten opzichte van 1978 zal een kostenstijging van ca. 30 miljoen gulden veroorzaken, nog afgezien van kostenstijgingen van vistuig e.d. De kleine zeevisserij zal dan ook de bedrijfsvoering moeten richten op optimalisering van de verhouding tussen vangsten en daarvoor verbruikte energie.

Het algemene beeld van de grote zeevisserij was in 1978 aanzienlijk minder gunstig. De daling van de besomming ging weliswaar gepaard met enige vermindering van de kosten (o.a. door stillingen), maar niettemin daalde de toegevoegde waarde. Het bedrag aan loon en sociale lasten verminderde, terwijl het kleine netto-overschot in 1977 veranderde in een, zij het nog gering, tekort. In

deze tak van visserij zijn, naast de dreiging van de stijgende energiekosten, ook de internationale verwickelingen met betrekking tot vangstbeperkingen - vooral van haring - belemmerende factoren voor een herstel van de rentabiliteit. Afgewacht dient te worden in hoeverre de saneringsregelingen van de overheid een stoot in de goede richting kunnen geven. In dit verband wordt verwezen naar LEI-publikatie no. 5.55 (Toekomstperspectief van de grote zeevisserij). Daarin zijn over de toekomst van de grote zeevisserij in de komende jaren enkele gedachten ontwikkeld, zij het dat enkele uitgangspunten in deze toekomstvisie inmiddels reeds zijn achterhaald.

In 1978 is in de garnalenvisserij in engere zin, dus zonder de visserij op plat- en rondvis door garnalenschepen, zowel de garnalenbesomming, als het kostentotaal lager geworden. Desondanks is de toegevoegde waarde, de arbeidsvergoeding en het netto-overschot gedaald. Voor deze tak van visserij geldt het gevaar van kostenstijgingen door hogere olieprijsen in mindere mate. Het totale bedrag aan brandstofkosten voor de garnalenvisserij bedroeg in 1978 ongeveer 1,7 miljoen gulden; een prijsstijging met 50% bijvoorbeeld zou de totale kosten dan met ruim 0,8 miljoen doen toenemen. De geaggregeerde resultaten van de garnalenvisserij, inclusief de nevenvisserijen van deze vaartuigen, zijn aanzienlijk gunstiger dan die van de garnalenvisserij in engere zin. Dit blijkt uit de gemiddelde bedrijfsresultaten per vaartuig, waarin deze nevenvisserijen wel zijn begrepen.



Tabel 5.1 Totaalresultaat Nederlandse zeevisserij (miljoenen gulden)

	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978 1)
<b>KLEINE ZEEVISSERIJ</b>							
Aantal schepen	463	471	465	423	382	345	346
Motorvermogen (1000 kW)	167	196	234	246	238	219	220
Motorvermogen (1000 pk)	227	266	318	335	323	298	299
Aantal opvarenden	2253	2360	2358	2126	1891	1733	1766
Aanvoer (mln. kg)	111,8	107,7	113,4	112,5	106,8	110,0	125,9
Besomming 2)	217,0	268,0	267,6	281,6	306,1	306,1	356,6
Non-factorkosten	99,5	135,2	182,0	179,7	190,7	182,4	184,0
Netto toegevoegde waarde	117,5	132,8	85,6	101,9	115,4	123,7	172,6
Waarvan: rente	10,6	15,8	24,0	29,5	28,0	22,7	18,2
deel/soc.lasten	85,9	103,5	90,7	93,6	100,5	101,2	122,9
netto-resultaat	+21,0	+13,5	-29,1	-21,2	-13,1	-0,2	+31,5
<b>GROTE ZEEVISSERIJ</b>							
Aantal schepen	73	70	66	54	43	42	42
Motorvermogen (1000 kW)	56	57	60	56	49	49	49
Motorvermogen (1000 pk)	76	78	82	76	67	66	66
Aantal opvarenden	864	828	797	695	586	580	575
Aanvoer (mln. kg)	79,9	85,2	72,9	83,7	71,4	69,0	81,0
Besomming 2)	82,7	96,9	96,0	99,1	98,9	101,0	91,8
Non-factorkosten	47,3	59,4	64,2	68,6	61,6	59,5	56,0
Netto toegevoegde waarde	35,4	37,5	31,8	30,5	37,3	41,5	35,8
Waarvan: rente	4,0	5,1	6,6	7,7	7,5	6,5	5,1
loon/soc.lasten	30,6	35,3	35,0	36,2	34,9	34,7	31,1
netto-resultaat	+0,8	-2,9	-9,8	-13,4	-5,1	+0,3	-0,4
<b>GARNALENISSERIJ</b>							
Aantal schepen	138	137	150	165	165	148	151
Motorvermogen (1000 kW)	16	16	18	21	22	19	20
Motorvermogen (1000 pk)	22	22	25	29	30	26	27
Aantal opvarenden	372	346	389	415	405	368	372
Aanvoer (mln. kg)	4,2	5,6	6,9	7,0	6,7	4,1	4,3
Besomming 2)	16,1	17,8	20,1	25,5	16,2	21,1	18,9
Non-factorkosten	6,9	7,4	10,3	12,2	8,2	10,6	9,6
Netto toegevoegde waarde	9,2	10,4	9,8	13,3	8,0	10,5	9,3
Waarvan: rente	0,8	0,9	1,4	1,6	1,5	1,3	0,9
deel/soc.lasten	7,5	8,3	9,0	11,4	8,0	8,9	8,4
netto-resultaat	+0,9	+1,2	-0,6	+0,3	-1,5	+0,3	+0,0
<b>TOTAAL ZEEVISSERIJ</b>							
Aantal schepen	674	678	681	642	590	535	539
Motorvermogen (1000 kW)	239	269	312	323	309	287	289
Motorvermogen (1000 pk)	325	366	425	440	420	390	392
Aantal opvarenden	3489	3534	3544	3236	2882	2681	2713
Aanvoer (mln. kg)	195,9	198,5	193,2	203,2	184,9	183,1	211,2
Besomming 2)	315,8	382,7	383,7	406,2	421,2	428,2	467,3
Non-factorkosten	153,7	202,0	256,5	260,5	260,5	252,5	249,6
Netto toegevoegde waarde	162,1	180,7	127,2	145,7	160,7	175,7	217,7
Waarvan: rente	15,4	21,8	32,0	38,8	37,0	30,5	24,2
loon/soc.lasten	124,0	147,1	134,7	141,2	143,4	144,8	162,4
netto-resultaat	+22,7	+11,8	-39,5	-34,3	-19,7	+0,4	+31,1

1) Voorlopige cijfers.

2) Inclusief nevenopbrengsten.

## Summary

The sea-going fishing fleet of the Netherlands remained the same generally in 1978. This was the case with middle water fisheries, near water fisheries and shrimp fishing. There were no additions of new vessels and the fleet reductions of recent years were discontinued.

Total landings of sea fishing were some 15 per cent higher, total gross proceeds rose by 8 per cent.

Middle water trawlers, their main occupation normally being herring fishing, had to continue a change of their business to mackerel, horse mackerel and blue whiting. The bigger landings thus led to lower proceeds as the average price of herring is much higher than that of the species mentioned. As a result net income changed into a loss for the industry as a whole. The bigger freezer-sterntrawlers had the best opportunities to go after pelagic species outside the North Sea, but the smaller trawlers suffered big losses as a result of the diminished catching opportunities in the North Sea.

For the near water fleet the fleet reductions in recent years led to an equilibrium on a lower level. Proceeds were higher than in 1977 and also net results were positive as an average. The fishermen, being a substantially shrunk group, earned higher incomes than in previous years.

Shrimp fishing did not produce the income level of 1977 as a result of very poor stocks in the first half of the year. For the fishermen changing their occupation into fishing for fish temporarily and the restoration of the shrimp stocks in the second half of the year meant generally higher incomes than in 1977.